

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ İÇ YÖNETMELİĞİ

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ
2. KAPSAM
3. DAYANAK
4. SORUMLULAR ve SORUMLULUKLAR
5. TANIMLAR
6. İDARE VE ÇALIŞANLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ
İdarenin Yükümlülükleri
Çalışanların Yükümlülükleri
7. YÜRÜRLÜK, YÜRÜTME VE DİĞER HÜKÜMLER

EKLER

EK A TALİMATLAR	Sayfa
1. Genel İş Sağlığı Ve Güvenliği Kuralları.....	5
2. Yangın İle İlgili Kurallar.....	6
3. Yük Taşıma Ve Depolama İşleri İle İlgili Kurallar.....	7
4. Kaynak İşleri İle İlgili Kurallar.....	8
5. Makineler İle İlgili Kurallar.....	10
6. Kişisel Koruyucu Donanımlar İle İlgili Kurallar.....	11
7. Merdivenlerle İlgili Kurallar.....	12
8. Elektrik İşleri İle İlgili Kurallar.....	12
9. Elektrikli El Aletleri İle İlgili Kurallar.....	13
10. İşyerine Ait Araçların Kullanımı İle İlgili Kurallar.....	14
11. Gaz Kaçağı Halinde Yapılacak İşler.....	14
12. Solvent Kullanımında Uyulacak Kurallar.....	15
13. Temizlik Kimyasallarının Kullanımında Uyulacak Kurallar.....	15
14. Ekranlı Araçlarla İlgili Kurallar.....	15
15. Güvenlik Ve Sağlık İşaretleri İle İlgili Kurallar Yasaklayıcı İşaretler.....	17
Emredici İşaretler.....	17
Acil Çıkış Ve İlk Yardım İşaretleri.....	18
Yangınla Mücadele İşaretleri.....	18
16. WC, Banyo Ve Soyunma Yeri İle İlgili Kurallar.....	19
17. Mikser Ve Beton Pompaları İle İlgili Kurallar.....	19
18. Mobil Vinçlerin Kullanılması İle İlgili Kurallar.....	20
19. Yüksekte Çalışma İle İlgili Kurallar.....	21
20. Kazı İşleri İle İlgili Kurallar.....	22
21. Çatı Çalışmaları İle İlgili Kurallar.....	23
EK B: İŞ KAZASI TUTANAĞI.....	24

EYÜP BELEDİYESİ İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ İÇ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Sorumlular ve Tanımlar

AMAÇ

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı; iş kazalarının önlenmesi, çalışanların ve çalışmalardan etkilenebilecek vatandaşların olumsuz etkilenmemesini sağlamak için alınacak iş güvenliği tedbirleri ve EYÜP BELEDİYESİ' nin faaliyet alanlarında çalışan tüm personelin ve alt işveren çalışanlarının uymaları gereken iş sağlığı ve güvenliği kurallarının belirlenmesi, amacıyla hazırlanmıştır.

KAPSAM

Madde-2 Bu Yönetmelik, Eyüp Belediyesi birimlerinde 657 sayılı Yasaya tabi memurları ve 5393 sayılı Yasaya tabi sözleşmeli personeli, 4857 yasaya tabi belediye kadrolu işçilerini kapsamaktadır. Ayrıca 4857 sayılı İş Kanununa tabii alt işveren personeli de bu yönetmelik hükümlerine tabiidirler.

DAYANAK

Madde-3 Bu Yönetmelik, 18.01.2013 tarih ve 28532 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmeliğin 8. maddesinin (a) bendine göre düzenlenmiştir.

SORUMLULAR ve SORUMLULUKLAR

Madde-4 Bu yönetmeliğin uygulanmasından ve sonuçlarının rapor haline getirip alınması gereken tedbirleri belirlenmesinden Eyüp Belediye Başkanlığı adına, Eyüp Belediyesi İş sağlığı ve Güvenliği Kurulu sorumludur. İş Sağlığı Güvenliği sekreteryasını İşletme Müdürlüğü bünyesinde görev alan iş güvenliği uzmanları yürütmektedir.

Müteahhit firmalar ve alt işverenlerde bu yönetmeliğin uygulanmasından İSG Kurulu ile birlikte sorumludur. Yönetmeliğe tabii tüm çalışanlar ise bu yönetmelikte belirtilen kural ve talimatlara uymakla sorumludur.

TANIMLAR

Madde-5 Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- İdare:** Eyüp Belediye Başkanlığı'nı
- Çalışan:** Eyüp Belediyesi bünyesinde 657 sayılı Yasaya tabi memurları ve 5393 sayılı Yasaya tabi sözleşmeli personeli, 4857 sayılı yasaya tabi belediye kadrolu işçilerini ve 4857 sayılı İş Kanununa tabii alt işveren personelinin
- Birim amirleri:** Müdürlüklerde çalışan; müdür, şef, yapı denetim mühendisi, kontrol mühendisini,
- Kurul:** Eyüp Belediyesi İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulunu,

- e. **İş güvenliği uzmanı:** İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde görev yapmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca tehlike sınıfına göre belgelendirilmiş mühendis, mimar ve teknik elemanları,
- f. **İşyeri Hekimi:** İş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, işyeri hekimliği belgesine sahip hekimi,
- g. **Çalışan Temsilcisi:** İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalara katılma, çalışmalarını izleme, tedbir alınmasını isteme, tekliflerde bulunma ve benzeri konularda çalışanları temsil etmeye yetkili çalışanı, ifade eder
- h. **Tehlike:** Bir zarar, hasar veya yaralanma oluşturabilme potansiyelini,
- i. **Risk:** Belirli bir tehlikeli olayın meydana gelme olasılığı ile bu olayın sonuçlarının ortaya çıkardığı zarar, hasar veya yaralanmanın şiddetinin bileşimini
- j. **Risk değerlendirme:** İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları, ifade eder.
- k. **Kişisel koruyucu donanım:** Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İdare ve Çalışanların Yükümlülükleri

İdarenin Yükümlülükleri

Madde-6 İdare 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile bu kanuna dayandırılarak çıkarılan yönetmeliklerde belirtilen maddeler saklı kalmak kaydıyla; mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapmakla yükümlüdür.

Madde-7 İlgili birim amirleri;

- a. 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanunu ve ilgili yönetmeliklerin ve bu iç yönetmeliğin uygulanmasını sağlamakla,
- b. Çalışanların uyacağı İSG kurallarını talimatlar haline getirerek tebliğ etmekle ve talimatların çalışma ortamında, çalışanların rahatlıkla okuyabileceği şekilde çerçeveli olarak asılı vaziyette olmasını sağlamakla,.
- c. Alt işverenlere bu iç yönetmelik ve yayınlanmış diğer İSG yönergelerinin tebliği ve uygulanmasını sağlamakla,
- d. Bütün iş kazaları ve meslek hastalıklarını yönetmeliğin ekinde yer alan İş Kazası Tutanağını doldurup İşletme Müdürlüğü bünyesinde görev yapan iş güvenliği uzmanlarına bildirmek ve kaydını tutmakla,
- e. İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları iş güvenliği uzmanlarına bildirmekle

- f. İş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde, sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını, öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmekle
- g. İş kazası sonrası kazaya neden olan konuları da içeren eğitim verilmeden çalışanı iş başı yaptırmamakla yükümlüdür.

Çalışanların Yükümlülükleri

Madde-8 Çalışanlar ise bu yönetmeliğin eklerinde yer alan talimatlar ile birlikte işyerinde iş sağlığı ve iş güvenliği kapsamında yapılan uyarı, ikaz ve işaretlere uymak, kendileri için düzenlenmiş olan eğitim programlarına katılmak ve kişisel koruyucuları kullanmak ve karşılaştığı tehlikeli durumlar, aksaklıklar ve yaşadığı iş kazalarını İş Sağlığı Güvenliği Kurul sekreteryasına bildirmekle yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük, Yürütme ve Diğer Hükümler

Yürürlük

Madde-9 Bu Yönetmelik Eyüp Belediye Meclisi tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde-10 Bu Yönetmelik hükümlerini Eyüp Belediyesi İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu yürütür.

Bu Yönetmeliğin uygulanmasından Eyüp Belediye Başkanlığı adına, Eyüp Belediyesi İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu sorumludur.

Diğer Hükümler

Madde-11 Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan durum ve konularda; 6331 sayılı yasa ve ilgili yönetmelikleri, mevcut yürürlükte bulunan diğer ilgili Yasa, Tüzük, Yönetmelik, Genelge vb. gibi mevzuat hükümlerince işlem yapılacaktır.

Madde-12 Yönetmeliğin ekinde hakkında talimat bulunmayan spesifik konularda (Sağlık Müdürlüğü bünyesinde yer alan veterinerlik hizmetleri-sokak hayvanlarını toplama hizmetleri, Park Bahçeler Müdürlüğü bünyesinde yer alan zirai ve böcek ilaçlama hizmetleri, Destek Hizmetleri Müdürlüğü bünyesinde yer alan yemekhane-aşevi hizmetleri vs.) ilgili birim amirlerinin hazırlamış olduğu talimatlara uygun olarak iş görülecek; bu yapılırken kullanılan makine ve ekipman üzerindeki uyarı ve kullanma talimatlarına harfiyen uyulacaktır.

EKLER

EK A : İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TALİMATLARI

1. Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Kuralları

1. İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan tüm tedbirlere tam olarak uyunuz.
2. İşyeri sorumlu ve ilgilileri tarafından, zaman zaman tarafınıza bildirilecek yazılı ve sözlü kurallara uyunuz.
3. İşyerinin muhtelif yerlerine çeşitli maksatlar için asılmış bulunan uyarı levhalarını tek tek okuyunuz ve bu levhalarda yazılı uyarılara muhakkak uyunuz.
4. Kullandığımız kimyasalların **Güvenlik Bilgi Formlarını** okuyun, bu maddelerin zararları ile bunlardan korunma yollarını öğrenin, GBF 'da yazılı kurallara uyunuz.
5. Verilen görevi size tarif edildiği şekilde yapınız ve kendi işinizden başka işlere karışmayınız.
6. İşinizi yaparken sizden beklenebilecek azami dikkat ve özeni gösteriniz.
7. İşyerindeki bütün malzeme ve aletleri düzgün kullanınız, zarar görmemesine dikkat ediniz.
8. Arkadaşınızın kişisel emniyetini kendi emniyetiniz kadar önemseyiniz ve diğer çalışanların güvenliğini tehlikeye atmayacak şekilde çalışınız.
9. İnsanlara zarar verebilecek sivri uçlu ve keskin kenarlı malzemeleri gelişigüzel yerlere atmayınız, bunları ortalıkta bulundurmayınız, uygun bir yere düzgünce istifleyiniz.
10. İşyeri sahasında araç, kamyon ve iş makinelerinin altında veya yanında hiçbir şekilde yatmayınız ve uyumayınız.
11. İşyerinde kesinlikle şaka yapmayınız.
12. Girilmesi yasaklanmış alanlara girmeyiniz.
13. İşyeri içinde veya civarında bulunan kuyu havuz ve su birikintisi vb. yerlere kesinlikle girmeyiniz.
14. Geçirdiğiniz en ufak bir iş kazasını dahi derhal yetkili ve sorumlularına bildirin.
15. İşyerine tabanca, tüfek, bıçak gibi kesici, delici veya ateşli silahlarla gelmeyiniz.
16. İşyerinde yapılan iş sağlığı ve güvenliği eğitim toplantılarına mutlaka katılınız.
17. İşyerinde alkollü içki içmeyin, işe alkollü olarak gelmeyin ve alkollü vaziyette çalışmayınız.
18. İşyerinde yapılan işe giriş muayenesi dahil, aşılama gibi sağlık kontrol ve periyodik muayenelerine mutlaka katılınız, bildiğiniz şikayet ve hastalıklarınızı işyeri hekimine bildirin.
19. Sağlık durumunuza uygun işlerde çalışınız.
20. İşyerinde görmüş olduğunuz ve tehlikeli olabilecek durumları yetkililere iletiniz.
21. İşyerine girerken ve çalışma yapılan yerlere giderken etrafı kontrol ediniz ve sadece bu iş için ayrılmış yerlerden gidiniz, duvarlara ve borulara tırmanmayınız ve atlamayınız.
22. Araçların geçtiği yollarda ve manevra yaptıkları alanlarda dikkatli olunuz ve yayalar için ayrılmış yolları kullanınız.
23. İşyerinde size kişisel koruyucu olarak verilen donanımı kullanın.
24. Altından geçecek kişiler için tedbir almadan, koli, çuval vb. malları yukardan atmayın.

2.Yangın İle İlgili Kurallar

1. İşyerinde küçük çaplı da olsa yangın çıktığını gördüğünüzde “Yangın Var” diye bağırarak tekniğini biliyorsanız derhal yangını uygun şekilde söndürünüz, durumu en seri şekilde yetkililere haber veriniz.
2. İşyerinin kapalı mahallerinde sigara içmeyiniz, izin verilen yerde içtiğiniz sigaranın izmaritini yerlere atmayınız ve söndüğünden emin olunuz.
3. Yasaklanan yerlerde açık alevli cihaz kullanmayınız, yetkililerin izni olmadıkça kaynak vb. işler yapmayınız.
4. İşyerinde ısınmak amacıyla da olsa, bilhassa alkol, tiner vb. solventlerin yanında veya yakınında asla ateş yakmayınız.
5. Yağ, benzin, mazot, boya gibi parlayıcı madde yangınlarında su kullanmayınız, bu gibi maddelerin yangınlarında, içinde köpük, karbon dioksit ve bikarbonat tozu gibi etkili maddeler bulunan yangın söndürme cihazları kullanınız.
6. Elektrik yangınlarında kesinlikle su kullanmayınız.
7. Gerilim altındaki elektrik tesis ve cihazlarında çıkan yangınlarda, karbondioksitli, bikarbonat tozlu vb. etkili tipte yangın söndürme cihazları kullanınız.
8. Tüp gaz yangınlarını, alevini yanmaz veya ıslak battaniye ile örtterek havasız bırakmak suretiyle söndürünüz, ardından dedantörden kapatarak gaz akışını kesiniz.
9. Yangın söndürme tüplerinin yerlerini sorumlulara haber vermeden değiştirmeyiniz.
10. Yangın söndürme tüplerini gereksiz yere kullanmayınız, boşaltmayınız.
11. Yangın söndürme tüplerinin etrafına, acil hallerde kolayca ulaşılmasını engelleyecek şekilde malzeme bırakmayınız, yangın kaçış yollarını ve yangın merdivenini malzeme ile tıkamayınız.
12. Yangın söndürme tüplerinin nasıl kullanılacağını öğreniniz.

13. Yangına müdahale sırasında kendi can güvenliğinizi tehlikeye atmayınız.
14. Acil eylem planı hakkında bilgi sahibi olunuz ve acil hallerde bu plana uyunuz.
15. Yangın sırasında kullanacağınız kaçış yolunu, toplanma yerini, yangın ekibini ve yangın anındaki görevlerinizi öğreniniz.
16. Yanabilecek ve tutuşabilecek maddeleri (LPG, alkol, tiner vb.) ısı kaynaklarından uzak tutunuz, tutuşturucu olarak kesinlikle tiner vb. parlayıcı madde kullanmayın, ateş üzerine tiner dökmeye kalkışmayın, bu tür maddeler yanında izinsiz olarak kaynak vb. ısı işlemler yapmayınız.
17. Benzin, mazot, alkol gibi maddelerle zorunlu olmadıkça temizlik yapmayın, mecbur kalırsanız bu maddeleri en az miktarda kullanınız, temizlik yaptığınız bez, üstübu gibi

parçaları gelişigüzel yerlere değil bu tür çöpler için özel olarak yapılmış kapaklı metal çöp kovalarına atınız.

18. Elektrikli cihazları kullandıktan sonra fişini çekiniz, prizde takılı bırakmayınız.
19. Alkol, tiner vb. parlayıcı maddeleri çalışma alanında günlük ihtiyacınız kadar bulundurunuz.
20. Kullandığımız (alkol, tiner gibi) kimyasal madde kaplarının kapağını kapatın, boş ve dolu kaplar ayrı olacak şekilde depolayın, işyeri ortamında kapağı açık alkol, tiner vb. kimyasal madde bulundurmayınız.
21. Kaynak, taşlama gibi işlemlerin ardından etrafı yangına karşı kontrol edin. Özellikle strafor ve cam yünü gibi izolasyon maddelerinin arasına giren kıvılcıklar, içten ve yavaş yanmaya sebep olur, ancak 5-6 saat sonra açık alevli yangına dönüşür. Bu tür maddeler arasına giren kıvılcıkları söndürmeden buradan ayrılmayınız.

3.Yük Taşıma Ve Depolama İşleri İle İlgili Kurallar

1. Malzemeyi kaldırmadan önce çömelin yani dizlerinizi bükün, yükü kucaklayacak pozisyona girin, belinizi dik tutun, bacak, bel ve kol kaslarınızın yardımıyla malzemeyi yavaşça kaldırın.

2. 25 Kilodan ağır malzeme kaldırmayınız ve taşımayınız.
3. 25-50 kilo arası yükleri 2 kişi yardımlaşarak taşıyınız.
4. 50 kilodan ağır yükleri, transpalet vb. mekanik bir araç yardımıyla taşıyın.
5. Transpalet sadece yük taşımak içindir, kesinlikle üzerine binip seyahat etmeyiniz, virajlarda yavaş sürünüz, taşırken yükün devrilmemesi için düzgün yerleştiriniz, gerekirse bantlayınız.
6. Fiziğinize ve sağlık durumunuza uygun olan yükleri kaldırmayınız ve taşıyınız.
7. İşyerinde yük taşırken, düşmeye ve ayak takılmasına karşı dikkatli olunuz, taşıdığımız yükün görüşünüzü kapatmamasına dikkat ediniz.
8. Düşen malzemeyi yakalamaya çalışmayınız.
9. Taşıdığımız malzemelerin diğer işçilere çarpıp çarpmaması için gerekli dikkat ve özeni gösteriniz, tehlikedeki arkadaşınızı uyarınız.
10. Basınçlı gaz tüplerini gelişigüzel yerlere bırakmayınız, mutlaka bu iş için özel olarak ayrılmış yerde, dik vaziyette ve devrilmemesi için kelepçe veya zincirle bağlanmış olarak istifleyiniz.
11. Alkol, tiner vb. parlayıcı madde kaplarını üst üste koymayınız. Bunlar tek sıra istiflenmelidir.
12. 3 m'den fazla rafsız istifleme yapmayınız.

13. Varil, bidon gibi kolay yuvarlanacak malzemeleri rafların üst kısımlarına koymayınız, bunları mümkün olduğunca rafların alt kısımlarında istifleyiniz.
14. Boru şeklindeki malzemeleri kaymalarını önleyecek şekilde (diplerini takozlayarak) istifleyiniz.
15. Elektrik kabloları ve aydınlatma armatürleri yakınına istif yapmayınız.
16. Yangın söndürme tüpleri, elektrik panoları ve acil çıkış kapılarının önüne kesinlikle depolama veya istifleme yapmayınız.
17. LPG vd. tüpleri birbirlerinden uzak ve ayrı yerlerde depolayın, buralarda kıvılcım çıkaran (çakmak, sigara vb.) maddeler kullanmayın.
18. Tüplerin depolandığı alan içerisinde yanıcı özellikte hiçbir madde, çöp, yağlı üstüğü vb. bulundurmuyunuz.

İstif yüksekliği fazla Devrilmiş istif Yangın dolabı ve elektrik panolarının önünü istifle kapatmayın

4.Kaynak İşleri İle İlgili Kurallar

1. Eğitimli ve görevli işçiler dışında diğer personelin kaynak yapması yasaktır.
2. Yalıtımı bozulmuş kablo ve pens kullanmayınız.
3. Kaynak yaparken yayılan radyasyonun deri yoluyla nüfuz etmesini önlemek için sağlam, kuru ve deri bir eldiven ve önlük giyiniz.
4. Hiçbir surette, özellikle terli iken kesinlikle kaynak pensini koltuk altına koymayınız.
5. Kaçak akımlara karşı, kaynak yapılan parçayı, kaynak makinesinin bir kutbuna bağlayarak topraklayınız.
6. Islak, dar ve nemli alanlarda yapılacak kaynak işlerinde yalıtılmış zemin üzerinde çalışınız ve en fazla 110 V. doğru akım kullanınız.
7. Metal üzerine basarak kaynak yapmayınız, ayağınızın altına mutlaka tahta veya keçe altlık koyunuz.
8. Kaynak makinesi çabuk ısınır, aşırı gürültülü çalışır veya motoru kıvılcım çıkarırsa arıza var demektir, derhal onarım ekibine bildiriniz.
9. Rutubetli veya ıslak yerlerde kaynak yaparken mutlaka lastik çizme veya kauçuk tabanlı ayakkabı kullanınız.
10. Kaynak sırasında etraftakileri zararlı ışıklardan korumak için, kaynak mahallinin etrafına seygar paravanalar yerleştiriniz.
11. Kaynak yapılan alanların yakınında, amacına uygun yangın söndürme ekipmanını hazır halde bulundurunuz.
12. Şalomayı çalışır vaziyette tüplerin üzerine asarak bırakmayınız, şalomayı bırakmadan önce gazı tamamen kesiniz.

13. Kabloların üzerinden araç geçme ihtimali olan yerlerde zırlı kablo kullanın veya askılık kullanarak kabloları havai hat olarak çekiniz, kabloları su, keskin ve sıcak cisimlerin temasından koruyunuz.
14. Elektrod-pense bağlantısının gevşek olmamasına dikkat ediniz.
15. Ark elde etmek için elektrodları katıyen boş veya dolu basınçlı gaz tüplerine dokundurmuyunuz.
16. Tavanda kaynak yaparken, kaynak yerinin tam altında durmayınız, dik olarak değil yandan kaynak yapınız.
17. Kaynak kablosu takılırken veya kutuplar değiştirilirken makineyi boşta çalıştırmayınız.
18. Kaynak sırasında çıkan dumanlardan korunmak için, havalandırmanın emiş ağzını, çıkan dumanları emecek konumda yerleştiriniz ve mutlaka maske kullanınız.

a. Örnek kaynak havalandırması

19. Kaynak işlemine ara verildiğinde vb. sebeple ekipmanın taşınması işleminden önce kaynak makinesinin şalterini kapatınız.
20. Üzerine yağ, benzin, tiner gibi yanıcı maddeler bulaşmış malzemelerde kaynak yapmayınız.
21. Yakınında yağ, benzin, kağıt, tiner, talaş gibi yanıcı maddeler varsa onları uzaklaştırmadan ve gerekli tedbirleri almadan kaynak yapmayınız.
22. Kaynak yaparken sigara içmeyiniz.
23. Elektrik kaynağını bitirdikten sonra makineyi kapatınız, pensi ortalıkta bırakmayınız.
24. Oksi-Asetilen kaynağı yapmadan önce bölgeyi, tüpleri, hortumları, kelepçe bağlantılarını ve göstergeleri kontrol ediniz, varsa aksaklıkları yetkililere bildiriniz.
25. Alev geri tepme emniyet valfi takılı değilse LPG, asetilen ve oksijen tüplerini kullanmayınız, durumu yetkililere bildiriniz.
26. Tüplerin manometre, vana ve şalomalarına **yağlı elle dokunmayınız**.
27. Kaynağı bitirdikten sonra, kaynak yapılan bölgeyi, etrafa sıçrayan kıvılcımların yangın çıkarması tehlikesine karşı dikkatlice kontrol ediniz.
28. Kaynak işinden sonra şalomaları ortalıkta bırakmayınız, vanaları kapatınız.
29. Kaynak tüplerini taşımak için, bu iş için özel olarak yapılmış bağlama tertibatlı el arabası kullanınız, kesinlikle yuvarlayarak taşımayınız.
30. Boşalan tüpleri gelişigüzel bırakmayınız, depolama alanına götürünüz.
31. Benzin, mazot gibi parlayıcı maddeler taşınmış olan kaplara, üzerinde kaynak veya oksijenle kesme işi yapılmadan önce, buharla veya sıcak su ve deterjanla temizleyiniz, kapların içini CO₂ veya azot vb. asal gazlardan biri ile doldurun, oksijenle kesme işleri yapıldığı sürece bu gazlardan birini, kabın içine yavaş yavaş vermeye devam edin.

5.Makinelerle İle İlgili Kurallar

1. Eğitilmiş ve görevli olmadığınız makineyi kullanmayınız.
2. Kullandığınız makinenin üzerindeki çalışma talimatını okuyunuz, çalışma şartlarını ve tehlikeli durumlarda yapılması gerekenleri öğreniniz, bu kurallara uyunuz.
3. Makineyi çalıştırmadan önce kontrol ediniz, gerekiyorsa etraftaki diğer işçileri uyarınız.
4. Makinelerdeki arıza ve problemi derhal sorumlu ve ilgililere haber veriniz.
5. Arızalı alet, cihaz, makine ve tezgahları kullanmayınız.
6. Çalışmakta olan makineye elle müdahale etmeyiniz.
7. Makine çalışırken temizlik, tamir, bakım, ayar yapmayınız, bu işler öncesinde mutlaka makineyi durdurunuz.
8. Arızalı makine üzerine “ARIZALI” tabelası asınız ve makinenin tamiri yapılanaya kadar bunu kaldırmayınız.
9. Tamirata yapılan makineye akım sağlayan şalteri panodan kapatınız ve panoya

“DİKKAT ÇALIŞMA VAR” tabelası asınız ve sigortasını kilitleyiniz, tamirat bitmeden bunu kaldırmayınız.

10. Zımpara taşı ve avuç taşlama gibi makine ve el aletlerinde bulunan koruyucuları çıkartmayınız, tamir-bakım, ayar veya taş değiştirme sebebiyle çıkarttığınız koruyucuyu tekrar yerine takmadan makineyi asla çalıştırmayınız.
11. Matkapta deleceğiniz parçayı elle tutarak değil, mengeneyle bağlayarak çalışınız.
12. Makine üzerinde izin almaksızın değişiklik yapmayınız.
13. Makinelerin üzerindeki levhaları kaldırmayınız, kumanda düğmelerini bozmayın ve kırmayınız.
14. Makineyi amacı dışında hiçbir işte kullanmayınız.
15. Kullandığınız aletleri gelişigüzel bırakmayınız, bu iş için ayrılmış kısımlara koyunuz.
16. Dönen, kesen, ezen ve delen kısımları olan makinelerde çalışırken veya bunların yakınından geçerken uzun kollu, sarkık vb. elbise giymeyiniz, bileklik, künye, kolye ve yüzük gibi takılar takmayınız.
17. Elinizi operasyon bölgesinden, (kayış-kasnak, kaplin ve silindirlerden) uzak tutunuz.
18. Makineler üzerine ve hareket alanına malzeme, el aleti vb. koymayınız.
19. Makinede çalışırken veya çalışılırken kesinlikle şaka yapmayınız.
20. Basınç altındaki makinelerde ve hatlarda basıncı düşürmeden tamirat yapmayınız.
21. Basınçlı hava hortumlarını ucunda tetikli tabanca olmadan kullanmayınız.
22. Buhar yüklü şebekede, buharı tahliye etmeden tamirat yapmayınız.
23. Kompresör ve buhar kazanı gibi basınçlı kapların manometrelerindeki ibrenin kırmızı çizgiyi geçtiğini gördüğünüzde durumu derhal yetkililere bildiriniz.

Kayış-kasnak, kaplin ve taş muhafazalarını çıkarmayın.

Doğrusu böyle olmalı

6. Kişisel Koruyucu Donanımlarla İlgili Kurallar

1. İşin gereği olarak size verilen kişisel koruyucuları devamlı olarak kullanınız. Bu malzemelerin kırılması, kaybolması, eskimesi vb. durumlarda amirinize haber vererek, ambardan yenisini alınız ve kişisel güvenliğinizi için çok lüzumlu olan bu koruyucular olmadan işbaşı yapmayınız.
2. Size verilen kişisel koruyucu malzemeleri, amacına ve talimatlara uygun bir şekilde kullanınız, iyi ve temiz bir halde muhafaza ediniz.
3. Kişisel koruyucularınızın kaybolmaması ve yıpranmaması için gerekli özeni gösteriniz, onları iş bitiminde bu iş için ayrılmış dolaba koyunuz.
4. Size verilen maske, emniyet kemeri, gözlük gibi kişisel koruyucuları “Zimmet Tutanağı” nı imzalayarak teslim alınız.
5. Kaynak yaparken kaynak maskesi ve uygun iş eldiveni kullanınız.
6. Taşlama ve matkap gibi talaş çıkaran makinelerde çalışırken mutlaka koruyucu gözlük veya yüz siperi kullanınız.
7. Düşme tehlikesi olan ve 3 metreden yüksek yerlerde çalışırken mutlaka emniyet kemeri kullanınız.
8. Gürültülü işlerin yapıldığı bölümlerde çalışırken mutlaka kulaklık kullanınız.
9. Ağır malzemeleri taşırken ve transpaletle yük taşırken çelik burunlu iş ayakkabısı giyiniz.
10. Elektrik tamir-bakım işleri yaparken mutlaka gerilim değerine uygun yalıtkan eldiven ve yalıtkan tabanlı iş ayakkabısı giyiniz.
25. Sac vb. keskin kenarlı cisimleri kaldırırken kalın bez eldiven kullanın.

Uygun kıyafet kullanımı

Gaz maskesi

Kulaklık

Yüz siperi

Tehlikeli işlerde koruyucu

7. Merdivenlerle İlgili Kurallar

1. Sabit nitelikli olarak yapılan ve sürekli kullanılan merdivenlerin kenar korkuluklarının olmasına dikkat ediniz, varsa eksikleri derhal yetkililere bildirin.
2. Yapacağınız işe uygun yükseklikte merdiven seçin, el merdivenlerini kesinlikle varil, kasa vb. üzerine yerleştirmeyiniz.
3. Kullanacağınız el merdiveninin üst noktasının çıkılacak platformu 80-90 cm geçmesini sağlayınız ve buna uygun merdiven seçiniz.
4. El merdivenlerini alt ve üst kısımları kaymayacak ve kurtulmayacak şekilde yerleştiriniz, gerekiyorsa merdivene destek olması için bir arkadaşınızdan yardım isteyiniz.
5. Merdivenleri uzatmak amacıyla birbirlerine eklemeyiniz.
6. Merdiveni kullanmadan önce, gözle kontrol ediniz, kusurlu merdivenleri kullanmayınız.
7. 4 Metreden yükseğe çıkmanız gerektiği zaman, çelik boru veya profilden yapılmış sağlam el merdivenleri kullanınız.
8. Merdiven basamaklarında yağ veya çamur bulaşığı varsa bunu mutlaka temizleyiniz.
9. Kaygan veya çamurlu ayaklarınızla portatif el merdivenine çıkmayınız.
10. Elektrik işlerinde metal portatif merdivenleri asla kullanmayınız.
11. Portatif ahşap merdivenleri boyamayınız, kuru ve uygun bir yerde muhafaza ediniz.
12. Tamirat vb. işler için kullanılan çift çıkışlı bakım merdivenlerinde ayrılmayı önleyici profil, zincir vb. olmasına ve takılmasına dikkat ediniz.

Merdiven Kullanımı İle İlgili Hatalı Uygulamalar

8. Elektrikli İşler İle İlgili Kurallar

1. Görevliler dışında elektriğe müdahale edilmesi yasak ve tehlikelidir.
2. Elektrik ile ilgili arızaları elektrikçi veya sorumlulara haber veriniz.
3. Yırtık, erimiş, yanmış, kopmuş veya yalıtımı bozulmuş elektrik kablolarını kullanmayınız, yenisi ile değiştiriniz.
4. Fişsiz çıplak uçlu kabloları prize sokarak enerji almayınız.
5. Elektrik panolarına gerektiğinde kolayca ulaşılabilmesi için pano etrafına ve üstüne malzeme koymayınız.
6. Pano ve tablo çevresine su dökmeyiniz, yangın söndürmek için elektrik panolarına su sıkmayınız, ıslak elle panoda işlem yapmayınız.
7. Elektrik panolarının altındaki yalıtkan paspaslar yerinde kalmalıdır, kaldırmayınız.

8. Kablo eklemeleri yetkili elektrikçi tarafından ve klemensle bağlanarak yapılmalı, sonra üzeri izole bantla sarılmalıdır.
9. TS veya CE işareti olmayan, iptidai elektrikli aletleri kullanmayınız.
10. Makine veya aletlere elektrik sağlayan kabloların yerlerden geçirilmesi yasak olup, bunlar askılar üzerinden havai hat olarak çekilmelidir.
11. Üzerinden ağır iş makineleri veya kamyonların geçmesi ihtimali bulunan veya sivri uçlu ya da keskin kenarlı metallerin üzerine düşerek izolesini delme veya sıyırma ihtimali olan kabloların zeminden geçirilme zorunluluğu olduğu hallerde, bunlar ya zırlı kablo olarak döşenmeli veya döşemenin altına gömülmelidir.
12. Seyyar lambaları bir transformatör yardımıyla elde edilen küçük gerilime (24-42 V.) bağlayınız. (Seyyar lambanın cam globu ve tel kafesli koruyucusu ile izoleli sapı olmalıdır.)
13. Yer altı kablolarının yakınına boru, kazık vb. çakmayınız.
14. Ara kabloyu toplamadan önce mutlaka fişini prizden çıkarınız.
15. Merdiven vb. metal araçları elektrik kablolarının üzerine yaslamayın.

İptidai seyyar lamba Uygun seyyar lamba Tuğlaya rezistans teli Elektrik tellerinden uzak

9. Elektrikli El Aletleri İle İlgili Kurallar

1. Eğitim ve bilgi sahibi olmadığınız el aletini kullanmayınız.
2. Dar ve rutubetli yerlerde en fazla 100 voltluk doğru akımla çalışınız.
3. Elektrikli aletleri kullanmadan önce kontrol ediniz, arızalı veya hasarlı ise kullanmayınız.
4. Elektrikli el aletleri ile kimseye şaka yapmayınız.
5. Fişi bozulmuş, kablosu yıpranmış el aletini kullanmayınız.
6. Koruyucusu olmayan dönen ve hareketli kısımlara sahip el aletlerini kullanmayınız, özellikle avuç taşıma ve spiral kesmenin koruyucusunu mutlaka takınız.
7. Kullanmadığınız el aletini şalterinden kapatınız, ortalıkta bırakmayınız.
8. Aletin fişini prizden çıkarırken, kablodan asılarak değil, fişten tutarak çekiniz.
9. Aleti amacı dışında hiçbir işte kullanmayınız.

10. İşyerine Ait Araçların Kullanımı İle İlgili Kurallar

1. Ehliyetinizi daima yanınızda bulundurunuz.
2. Araçların trafik ruhsatını, trafik sigorta poliçesini, kaza tutanağı ve diğer resmi belgelerini, seyahat esnasında yanınızda bulundurunuz
3. Araçta gördüğünüz arıza ve noksanları işyeri yetkililerine bildirin.
4. Seyahat esnasında emniyet kemerini takınız. Emniyet kemerinin uygun olmayan şekilde takılması yasaktır.
5. Ehliyetli sürücü değilseniz işyerine ait araçları kullanmayınız.
6. Araçları trafik kurallarına uyarak kullanınız, tesis içinde belirlenen hız limitini aşmayınız.
7. Alkol ve uyuşturucu madde almış olarak araç kullanmayınız.
8. Aracı kullanmadan önce günlük kontrolleri (Yağ, su, fren, lastik, far, lamba vb.) yapınız.
9. Araç içerisinde dolu benzin/mazot bidonu gibi yanıcı, parlayıcı ve uçucu maddeler bulundurmayınız.
10. Aracın bakımını ve muayene tarihlerini takip ediniz.
11. Şoför mahalline görüşünüzü sınırlandıracak maddeler koymayınız ve asmayınız.
12. Sağlık durumunuz müsait değilse araçları kullanmayınız.
13. Araç üzerinde kontak anahtarını bırakmayınız.
14. Aracı çalışır vaziyette terk etmeyiniz.
15. Araçlara yabancı kişileri almayınız.
16. Araçta mümkün olduğunca cep telefonu kullanmayınız.
17. Araçların şoför mahalline çıkılan basamaklarında veya kapı kolu gibi bir yerine asılarak seyahat etmeyiniz, bu şekilde seyahat etmek isteyenlere engel olunuz.
18. Yüksek yerlerde bir iş yapmak için iş makinalarının kepçesine binmeyiniz, kimseyi bindirmeyiniz.

11. Gaz Kaçağı Halinde Yapılacak İşler

1. Önce kaynağından keserek gaz akışını durdurunuz.
2. Bu sırada çakmak, kibrit vb. kullanmayın, lambaları yakmayın veya söndürmeyiniz.
3. Tüm kapı ve pencereleri açarak ortamı havalandırınız, süpürge ile süpürür gibi yaparak ortamda biriken gazı uzaklaştırınız.
4. Kaçağın sebebinin bulunması için yetkililere haber veriniz.
5. Kaçak yapan cihaz üzerinde gerekli onarım yapıp test edilmeden kullanmayınız.
6. Alev bulutu içinde kalırsanız **nefes almadan** kaçarak ortamdan uzaklaşınız.

12. Solvent Kullanımında Uyulacak Kurallar

1. Günlük kullanım miktarından fazlasını yanınızda bulundurmuyunuz.
2. Kutuların ağzını açık bırakmayınız.
3. Ortamı havalandırın, maskenizi kullanınız.
4. Açık alev yasağına riayet ediniz. (kibrit çakmak vb. kullanmayın)
5. Paydos saatlerinde mutlaka temiz havaya çıkınız.
6. Fırsat buldukça elinizi suya tutarak vücudunuzda birikmiş olan statik elektriği boşaltınız.

13. Temizlik Kimyasallarının Kullanımında Uyulacak Kurallar

1. Göze asit vb. kimyasalların kaçması halinde gözünüzü en az 5 dk. bol su ile yıkayınız.
2. Por-çöz, kir çöz vb. hidroklorikasit içerikli temizlik maddelerini hermetik olarak kapalı kaplarda saklayınız ve taşıyınız, bu asitlerle doldurulacak kaplarda yeteri kadar hava payı bırakınız.
3. Dökülen asitleri bol su ile yıkayınız, kesinlikle odun talaşı, saman ve yün parçalarına veya toprak vb. emdirmeyiniz, bu sırada eldiven, maske ve gözlük gibi uygun kişisel koruyucuları malzemeleri kullanınız.
4. Günlük asit ihtiyacından fazlasını çalışma yerinde bulundurmuyunuz.
5. Nitrikasit, sülfirikasit, hidroklorikasit vb. maddeleri sulandırılırken, suyun içine yavaş yavaş dökün, bu sırada karışımı sürekli ve uygun şekilde karıştırın, hiç bir nedenle bu asitler içine su dökmeyiniz.
6. Temizlik kimyasalları ile yapılan çalışmalarda havalandırma tertibatını mutlaka çalıştırınız.
7. Asit yanıklarını bol su ile yıkayın yaralıyı en yakın sağlık kurumuna götürünüz.
8. Zehirleyici, tahriş edici ve zararlı sıvılar veya gazlar ile çalışmalarınızı kapalı sistemle yapın veya bu yerlerin etrafını uygun şekilde kapatınız.
9. Zehirleyici, tahriş edici ve zararlı sıvıları bunlara dayanıklı ve uygun kaplar içerisinde depolayınız.
10. Zehirleyici, tahriş edici ve zararlı sıvı ile bulaşmış iş elbiselerini hemen çıkarın, cildinizi su ile iyice yıkadıktan sonra temiz iş elbiseleri giyin.
11. Zehirleyici, tahriş edici ve zararlı sıvıların içine ellerinizi sokmanızın zorunlu olduğu hallerde, uygun koruyucu eldivenler kullanınız veya cildinize koruyucu merhem sürünüz.

14. Ekranlı Araçlarla İlgili Kurallar

1. Ekranla göz arası mesafeyi en az 60 cm. olacak şekilde ayarlayınız.
2. Klavyenin önünde kollarınızı yaslayabileceğiniz uygun bir boşluk bırakınız.
3. Sırtınızı dik ve koltuğa dayalı, başınızı dik, baldırlarınızı sandalyeye tam oturmuş olarak ayarlayınız.
4. Ekranı dikey konuma ayarlayınız.

5. Çalışma masanızı, ekran, klavye, dokümanlar vd. malzemeleri rahatça alabilecek genişlikte seçin, rahat hareket edebilmeniz için üzerinde yeterli alan bulundurunuz.
6. Oturma kısmı aşağı ve yukarı, sırt dayama kısmı öne arkaya ayarlanabilir, bele uygun ve esnek bir sandalyede oturunuz.
7. Ekranlı araçlarla çalışmaya başlamadan önce ve düzenli aralıklarla göz muayenesi yaptırınız.
8. Yapay aydınlatma kaynakları ile güneş ışığının ekran üzerindeki parlama ve yansımalarını önleyiniz.
9. Çalışma sırasında göz ve kol-bacak kaslarınızı kısa süreli egzersizlerle dinlendiriniz.

15. Güvenlik ve Sağlık İşaretleri İle İlgili Kurallar

1. İş sağlığı ve güvenliği ikaz levhaları ve işaretleri aşağıdaki tablolarda gösterilen renk ve şekilde olacaktır.
2. İşyerinin muhtelif yerlerine çeşitli maksatlar için asılmış ve asılacak olan iş sağlığı ve güvenliği uyarı levhalarını mutlaka okuyunuz ve bu levhalarda yazılı uyarılara muhakkak uyunuz.
3. Uyarı levhalarının yerini ilgili ve sorumluların izni olmadan değiştirmeyiniz.
4. Araç malzeme ve insan trafiğinin yoğun olduğu yerlerde, gece yapılacak çalışmalarda ışıklı levhaları kullanınız.

Renk	Anlamı veya Amacı	Talimat ve Bilgi
Kırmızı	Yasak işareti	Tehlikeli hareket veya davranış
	Tehlike alarmı	Dur, kapat, düzeneği acil durdur, tahliye et
	Yangınla mücadele ekipmanı	Ekipmanların yerinin gösterilmesi ve ne olduğu
Sarı	Uyarı işareti	Dikkatli ol, önlem al, kontrol et
Mavi (1)	Zorunluluk işareti	Özel bir davranış ya da eylem Kişisel koruyucu donanım kullan

Yeşil	Acil kaçış, ilk yardım işareti	Kapılar, çıkış yerleri ve yolları, ekipman, tesisler
	Tehlike yok	Normale dön
(1) Mavi: (2) Floresan turuncu:	Sadece dairevi bir şekil içinde kullanıldığında emniyet rengi olarak kabul edilir. Emniyet işaretleri dışında sarı yerine kullanılabilir. Özellikle zayıf doğal görüş şartlarında bu renk çok dikkat çekicidir.	

YASAKLAYICI İŞARETLER

UYARI İŞARETLERİ

EMREDİCİ İŞARETLER

Gözlük kullan

Baret tak

Eldiven giy

Maske kullan

İş ayakkabısı giy

Yaya yolunu kullan

Koruyucu elbise giy

Yüz siperi kullan

Emniyet kemeri kullan

Kulak koruyucu tak

Genel emredici işaret
(gerektiğinde başka işaretle
birlikte kullanılacaktır)

ACİL ÇIKIŞ VE İLK YARDIM İŞARETLERİ

YANGINLA MÜCADELE İŞARETLERİ

Yangın Hortumu

Yangın Merdiveni

Yangın Söndürme
Cihazı

Acil Yangın Telefonu

Yönler (Yardımcı bilgi işareti)

16. WC, Banyo Ve Soyunma Yeri İle İlgili Kurallar

1. Islak zeminlerde kaymamak için dikkatli yürüyünüz.
2. Islak elle aydınlatma lambası vb. elektrik tesisat ve teçhizatına dokunmayınız.
3. Banyo kabini, lavabo ve tuvaleti kullandıktan sonra temiz bırakınız.
4. Soyunma odası dışında başka bir yerde soyunmayınız.
5. Pantolonunuzu ve ayakkabınızı ayakta değil, sıra veya tabureye oturarak değiştiriniz.
6. Çöplerinizi çöp kovasına atınız.
7. Soyunma dolabınızı kilitli bulundurunuz.

İNŞAAT VE YAPI İŞLERİNDE UYGULANACAK KURALLAR

17. Mikser Ve Beton Pompaları İle İlgili Kurallar

1. Beton pompalarını yetkili (Sertifikalı) operatör dışında başkasının kullanması yasaktır.
2. Pompaların geri ikaz sireni ve aydınlatmaları çalışır durumda olmadan kullanılması yasaktır.
3. Gerekli kişisel koruyucu malzemeler (baret, iş ayakkabısı, reflektörlü yelek, iş gözlüğü vb.) kullanmadan çalışma yapmayınız.
4. Mikser ve beton pompalarında çalışırken, bakım ayar onarım ve temizlik yapmayınız, koruyucuları çıkarmayınız.
5. Pompa ve mikserlerin periyodik kontrollerinin olup olmadığını kontrol ediniz.
6. Pompayı kurarken yan destek ayaklarının oturduğu zemin ve pimleri kontrol ediniz.
7. Pompayı kurarken çevre güvenliğini sağlayınız, ayrıca bom altında kimsenin olmaması için gereken önlemleri alınız.
8. Mikserleri pompaya emniyetli bir şekilde yanaştırınız ve pompa operatörleri ile daima irtibat halinde olunuz.
9. Pompayı çalışma sahasında uygun ve emniyetli bir yere kurunuz, ayakları tam açıp mutlaka takoz kullanınız.
10. Yeterli güvenlik sağlanamadığı durumlarda şantiye yönetiminden zeminin düzeltilmesini/iyileştirilmesini isteyiniz. Güvenli çalışma ortamı sağlanmadan çalışmaya başlamayınız.
11. Basınç altında çalışan tüm hortum, boru ve diğer sistemleri düzenli olarak kontrol ediniz.
12. Çalışma öncesi pompa borusunun rekor, bağlantı ve kelepçelerinin sağlam olduğundan emin olunuz.
13. Pompa bomunu tam olarak toplanmadan ayakları (outrigger) kapatmayınız.
14. Elektrik tesisatı, pano ve kumandaları düzenli olarak kontrol ediniz.
15. Pompa çalışır durumda iken arka kovaya müdahale etmeyiniz, ızgara kapağının emniyet tertibatının (switch) çalışır durumda olduğundan emin olunuz.
16. Beton pompasını mobil vinç gibi kullanmayınız.
17. Boşaltma hortumunu kullanım sırasında çalışanları tehlikeye atacak şekilde sağa, sola çarptırmayınız ve yavaş hareket ettiriniz.

18. Yüksek gerilim hatları yakınında pompa kurmayınız ve operatör kılavuzunda belirtilen emniyetli çalışma mesafelerini koruyunuz.
19. Beton pompasının arkasındaki karıştırıcıya temizlik vb. nedenlerle elinizi veya ayağınızı yaklaştırmayınız ve sokmayınız.

18.Mobil Vinçlerin Kullanılması ile İlgili Kurallar

1. Vinç üzerinde ve kabin içinde iken işinizden başka iş ile meşgul olmayınız, çalışmaya başlamadan önce çalışma sahasını kontrol ediniz, çalışma sahasında işçilerin bulunması halinde çalışmaya başlamayınız.
2. Çalışma sahası içerisinde bulunması gereken herhangi bir kişi(işaretçi) veya kaldırılması mümkün olmayan bir malzeme varsa, yükleri bu kişiler ve malzeme üzerinden geçirmeyiniz.
3. Vinç kepçesi, kancası ve çengelini yalnız yük kaldırma amacı için kullanınız. Buralara ve kabine işçiler veya diğer şahısları bindirmeyiniz.
4. Vincin oturacağı zemini yetkili bir kişi ile birlikte kontrol ederek vincin sağlam bir zemin üzerinde kurulduğundan emin olunuz.
5. Çalışma sahasını tam olarak kontrol edemediğiniz hallerde mutlak surette bir işaretçi ile yardımlaşarak çalışma yapınız.
6. Çalışma sırasında sahada bulunan kişilerden herhangi birinin DUR ikazında vinci derhal durdurunuz.
7. Çalışmaya başlamadan evvel vinci bütünü ile kontrol ediniz, özellikle kavrama, fren, halat vb. elemanları gözden geçiriniz.
8. Kumanda kabinini terk etmeden aşağıdaki önlemleri aldığınızdan emin olunuz.
  - a. Kancayı, kelepçeyi ve yükü zemine indiriniz.
  - b. Bom dönüş kilidin kilitleyiniz, ana kavramayı boşaltınız ve motoru durdurarak, park freni ve dönüş frenini çekiniz.
  - c. Vinç üzerinde bulunmadıkça ve kumandayı kontrol altına almadıkça yükü asılı vaziyette bırakmayınız.
  - d. Vinci sert ve darbeli bir şekilde bırakmayınız.
9. Yükleri dik olarak kaldırınız, yük boma ve diğer malzemelere çarpmayacak şekilde manevra yapınız.
10. Görevli değilseniz kaldırma makinası operatörüne ve işaretçilerine ait telsizleri kullanmayınız.
11. Yükü halata yerinden kurtulmayacak ve dökülmeyecek şekilde bağlayınız.
12. Uzun yüklerin salınım yapmaması için kılavuz halat kullanınız.
13. Yukarı çıkmak veya aşağı inmek gibi her ne sebeple olursa olsun vinç halatına tutunmayınız, sadece vinç sepeti içerisinde emniyet kemerinizi bağlayarak çalışınız.
14. Vincin yük kancasında emniyet mandalı olmasına dikkat ediniz mandalsız vinci kullanmayınız.
15. Vinçlerde yük kaldırılırken veya yeri değiştirilirken sesli ve ışıklı uyarı veriniz.
16. Vinç kabininde yangın söndürücü bulundurunuz ve nasıl kullanılması gerektiğini öğreniniz.

17. Vinç yakıt ikmali sırasında kesinlikle sigara veya açık ateş bulundurmuyunuz. Dolum sırasında statik elektriğe karşı topraklama yapınız. Doluma başlamadan önce evvel motoru mutlaka stop ettiriniz.
18. Gerekli önlemler alınmadıkça enerji hatları altında çalışmayınız. Vincin hareketi sırasında enerji hatlarının altından geçişte vincin bütün elemanlarının enerji hattı ile arasında güvenli bir mesafenin olmasına dikkate ediniz.
19. Vincin kaldırabileceği maksimum ağırlıktan fazlasını kaldırmayınız.
20. Vince dengeleme ağırlıkları konulması gerektiğinde yetkili teknik elemanlar veya işyeri yetkilileri tarafından hesaplanan ağırlığı koyunuz, fazla veya eksik ağırlık koymayınız.
21. Bom üzerinde herhangi bir işlem yapılırken mutlaka altlarına takoz koyarak gerekli emniyet tedbirlerini alınız.

19. Yüksekte Çalışma İle İlgili Kurallar

1. Yüksekte yapılan çalışmalarda kullandığınız malzeme ve aletlerin düşmemesi için gerekli özeni gösteriniz.
2. Altından geçecek işçilerin güvenliği sağlanmadan yukarıdan aşağıya malzeme, eşya, alet vb. atmayınız.
3. Yüksekte yapılan çalışmalarda kullandığınız malzeme ve aletleri iş bitiminde uygun bir şekilde aşağıya indiriniz veya düşmeyecek şekilde yerleştiriniz.
4. Düşme tehlikesi olan ve 3 metreden yüksekte yapılan çalışmalarda mutlaka emniyet kemeri kullanınız.
5. Yüksek platform kenarında çalışırken, emniyet kemerinin kancasını sağlam bir yere bağlayınız.
6. Yükseklik korkusu, tansiyon, baş dönmesi gibi hastalığınız varsa yüksekte çalışmayınız.
7. Yüksekte çalışmaları gözetim altında yapın, tek başınıza hareket etmeyiniz.
8. Yüksekte yapacağınız tamirat vb. çalışmalar için tekerlekli seyyar iskele veya mobil kaldırma ekipmanlarınızı kullanın, altınıza varil, bidon, tuğla vb. uyduruk malzemeler koymayınız.
9. Çalışmaya başlamadan önce emniyet kemerinin nasıl ve nereye bağlanacağını öğreniniz.
10. Yüksekte yapacağınız çalışmalarda (mesela tekerlekli seyyar iskelelerde) çalışmaya başlamadan önce çalışılacak alanı kontrol edin ve bir araca veya istife çarpma, elektrikle temas gibi bir tehlike gördüğünüz takdirde gerekli tedbirleri almadan veya aldırmadan çalışma yapmayınız.
11. Tekerlekli seyyar iskelelerde çalışmaya başlamadan önce mutlaka teker frenlerini kilitleyiniz, üzerindeki işçi aşağıya inmeden, yer değiştirmek için veya başka sebeplerle iskeleyi hareket ettirmeyiniz.
12. Düşmeye karşı tedbir olarak yapılmış korkuluk ve eteklikleri sökmeyiniz, çıkartmayınız, eğer iş bu korkulukların sökülmesini gerektiriyorsa emniyet kemeri kullanınız.

13. Çalıştığımız yerde korkuluk olmasına rağmen işin gereklerinden kaynaklanan sebepler nedeniyle halen düşme tehlikesi hissediyorsanız emniyet kemeri kullanınız.

Seyyar iskeleyi tehlikeli yerlere kurmayın. Aracın üzerine çıkararak yukarılarda çalışmayın

20.Kazı İşleri İle İlgili Kurallar

1. Kazı işleri sırasında elektrik kabloları, gaz boruları, su yolları, kanalizasyon ve benzeri tesisata rastladığınız zaman kazı işlemini derhal durdurunuz.
2. Kazı sırasında zehirli ve boğucu gaz bulunduğunu anladığınızda derhal oradan uzaklaşınız, sorumlu ve ilgililere haber veriniz, sorumlular tarafından gerekli tedbirler alındıktan sonra çalışmaya devam ediniz.
3. 1,5 metreden daha derin kazıları şevli yapınız, bu derinlikten sonra kazının şevsiz yapılması gerektiği takdirde mutlaka iksa (tahkimat) yapınız.
4. Şevlerde gerekirse toprak kaymasını önlemek için halat/çelik ağ kullanınız.
5. Kazı sırasında kayma veya göçme ihtimalini görürseniz erhal çalışma alanını terk ediniz, sorumlu ve ilgililere haber veriniz, sorumlular tarafından gerekli tedbirler alındıktan sonra çalışmaya devam ediniz.
6. Kazı komşu yapıları tehdit ediyorsa payanda vurarak tedbir alınız.
7. Kuyu ve lağım gibi derin yerlerde, ilgililerin izni ile güvenlik kemeri ve sinyal iplerinizi yanınıza alarak çalışınız.
8. Kazı işlerinde kazı alanına 3. Şahısların zarar örmesini engellemek için file çevreleme, uyarı levhaları, emniyet şeritleri kullanınız.
9. Kazı işlerinde menhole girecek olan personelin kafa feneri, uygun çizme, eldiven kullanımını zorunludur. Menhole girmeden önce multigaz dedektörleri ile tehlikeli ve zararlı gazların varlığı araştırılacak, zararlı gaz varsa bu gazlar uzaklaştırılmadan menhole girilmeyecektir.
10. Kazı güzergahını kontrol ederek ilgili makamlardan (belediye, doğalgaz şirketi) izin alınmadan kazı yapılmamasını sağlayınız. İlgili makamın kazıyı onaylaması halinde bile elektrik hattı olup olmadığını kontrol ediniz.
11. Tesisat geçen güzergahı, gerekli işaret, emniyet şeridi ve levhalar ile çevreleyerek araç ve yaya trafiğine kapatınız.
12. Kazıdan çıkan toprağı, hafriyatı kazı kenarından yeterince uzağa taşıyınız.
13. Kazı makinalarının hareket alanı içine girmeyiniz ve yaklaşmayınız.
14. Kazı makinalarını sadece operatörleri kullanmalıdır, eğer görevli değilseniz kazı makinalarını kullanmayınız ve makinalara binmeyiniz.

21. Çatı Çalışmaları İle İlgili Kurallar

1. Yükseklik korkusu, tansiyon, baş dönmesi gibi rahatsızlıklarınız varsa çatıda çalışma yapmayınız.
2. Çatıda çalışma yapmadan önce zeminin kaygan, buzlu veya kırılğan olup olmadığını kontrol ediniz.
3. Çatıda çalışma yaparken yanınızda bir gözetmen bulundurunuz.
4. Cam sac ve çimento harçlı levhalardan yapılmış veya eskimiş yıpranmış ve dayanıklılığı azalmış çatılarda, çatı merdiveni kullanınız, bu tür malzemelere doğrudan basmayınız, ayrıca emniyet kemeri ile emniyet halatı kullanınız.
5. Çatıda yapılan çalışmalarda aşağı malzeme çöp gibi maddeler atmayınız.
6. Çok rüzgarlı, yağmurlu günlerde çatıda çalışma yapmayınız, eğer bu tür havalarda çalışma zorunlu ise gerekli tedbirleri alarak sorumlu bir kişi gözetiminde çalışınız.
7. Bina üzerinde yüksekte çalışmalarda uç noktalara kontrolsüz ve teçhizatsız yaklaşmayınız.
8. Sadece ip merdivenle çalışılması kesinlikle yasaktır.
9. Montaj işlerinde bina çevresinde güvenlik halkası yaparak tehlikeli kısımları uyarı levhası veya şerit bant ile açıkça sınırlandırınız

T.C EYÜP BELEDİYESİ İŞ KAZASI TUTANAĞI

Bu form ramak kala, ilkyardım, iş günü kaybı, çoklu yaralanma ile sonuçlanan kazalarda doldurulacaktır.

KAZALININ			
<u>Adı Soyadı:</u>	<u>T.C Kimlik No:</u>	<u>Sicil No:</u>	
<u>Baba Adı:</u>	<u>Doğum Yeri:</u>	<u>Doğum Tarihi:</u>	
<u>Görev Yaptığı Müdürlük:</u>	<u>Görevi:</u>	<u>Kaza Günü İş Başı Saati:</u>	
<u>Ev Adresi:</u>		<u>Telefon:</u>	
<u>Yaralanan Bölge:</u>	<u>Uzuv Kaybı:</u> (.....)Var (.....)Yok	<u>Kaza Sonucu Tıbbi Müdahale</u> (.....)Yapıldı (....)Yapılmadı	
İLK TIBBİ MÜDAHALEYİ YAPANIN			
<u>Adı Soyadı:</u>		<u>Telefon:</u>	
KAZANIN			
<u>Tarih ve Saati:</u>	<u>Yeri:</u>	<u>Sebebi:</u>	
Kaza Sonucu			
Ramak Kala	İlk Yardım	İş Günü Kaybı	Çoklu Yaralanma
<u>Kazanın Nasıl Olduğu :</u>			
<u>Kazalıya Yapılan İşlem:</u>			

<u>Tanıklar(Varsa)</u>	<u>Tanıklar(Varsa)</u>
Adı-Soyadı :	Adı-Soyadı :
Görevi :	Görevi :
Adresi :	Adresi :
Telefonu :	Telefonu :
İmza :	İmza :

<u>Raporu Hazırlayan</u>	<u>Birim Müdürü</u>
TC.Kimlik No :	TC.Kimlik No :
Adı-Soyadı :	Adı-Soyadı :
İmza	İmza

NOT : İş kazası tutanağı kazanın olduğu gün içerisinde İşletme Müdürlüğü bünyesinde bulunan İş Güvenliği Birimine teslim edilecektir.